

Tüketici Etnik Kökenciliği Eşilimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tüketici Etnik Kökenciliği Eşilimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31796>

Özet

Tüketici Etnik Kökenciliği Etilimi Ölçeği (CETSCALE), tüketicilerin yabancı meneli ürünlere karşı sahip oldukları ahlaki ve vatanseverlik temelli tutumları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu giri, Zuhall Çilingir (2014) tarafından gerçekleştirilen ve ölçeğin Türkçe adaptasyonunu konu alan pilot araştırmaaya dayanmaktadır. Çalışma, özellikle İstanbul ili tüketicileri üzerinde gerçekleştirilmiş olup, yerel ürünleri tercih etme etilimini belirlemede önemli bir rol oynamaktadır. Ölçek çeşidi bir Uyarlama çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler

Tüketici Etnik Kökenciliği, CETSCALE, Tüketici Davranışları, Uyarlama, İstanbul, Yerel Ürünler, Pazarlama.

Yazarlar

Zuhall Çilingir

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Tüketici Etnik Kökenciliği seviyesini ölçmektir. Bu yapı, tüketicilerin kendi ülkelerinde üretilen malları satın almayı ahlaki olarak doğru ve vatansever bir görev olarak görme derecesini ifade ederken, yabancı malları satın alınması ulusal ekonomiye zarar veren bir davranış olarak algılamaları değerlendirir. Çilingir'in (2014) çalışması, orijinali Shimp ve Sharma (1987) tarafından geliştirilen CETSCALE'in Türk kültürü ve tüketici yapısına uygunluğunu incelemeyi ve geçerli bir Türkçe sürümünü sunmayı hedeflemiştir.

Bu adaptasyon çalışması, pazarlama araştırmacılarına ve işletmelere, tüketicilerin etnik kökencilik etilimlerinin satın alma kararları üzerindeki potansiyel etkilerini anlamada standartlaştırılmış bir araç sağlamayı amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, yerel ve uluslararası pazarlama stratejilerinin geliştirilmesinde kritik öneme sahiptir.

Yapı

Tüketici Etnik Kökenciliği Etilimi Ölçeği, psikolojik bir yapı olan Tüketici Etnik Kökenciliğini (Consumer Ethnocentrism) ölçer. Bu yapı, bir tüketici grubunun, yabancı ürünlerin satın alınması kendi ulusal ekonomilerine zarar verdiğine dair sahip olduğu inançları ve ahlaki yargıları kapsar. Yüksek etnik kökencilik etilimine sahip tüketiciler, yerli ürünleri yabancı ürünlere tercih etme konusunda güçlü bir motivasyona sahiptirler.

Ölçek, bu etilimi tek boyutlu bir yapı olarak ele alır ve tüketicinin ulusal kimliği ile tüketim

al??kanlıklar? arasındaki iliikiyi inceler. Bu ba?lamda, ölçek maddeleri, yabanc? ürünlerin ithalat?na kar?? duyulan ekonomik kaygılar? ve yerli ürünlerin desteklenmesi gerekti?ine dair vatanseverlik duyguların? yans?tan ifadelerden oluşur.

Geçerlik

Kaynak referansta spesifik geçerlik katsayılar? veya analiz sonuçlar? detaylandırılmamıştır. Ancak, bir ölçeğin Uyarlama sürecinde geçerli?in sa?lanması esastır. Bu tür adaptasyon çalışmaları?nda genellikle yapı geçerli?ini test etmek amacıyla Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğulayıcı) kullanılır.

Geçerlik çalışmaları?, Türkçe formun orijinal CETSCALE ile aynı teorik yapıyı ölçtü?ünü kanıtlamay? gerektirir. Çilingir'in pilot çalışması?nda, ölçeğin İstanbul ili tüketicileri ba?lamında ölçmek istedi?i yapıyı ne derece temsil etti?inin incelendi?i varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Sunulan kaynak verilerinde güvenilirlik (reliability) bilgisine dair spesifik bir katsayı (örneğin, Cronbach Alfa değeri) yer almamaktadır. Bilimsel adaptasyon çalışmaları?nın temel gereklili?i olarak, ölçeğin tutarlılı?ın? ve kararlılı?ın? belirlemek amacıyla Güvenirlik analizlerinin yapılması? kabul edilmelidir.

Tüketici Etnik Kökenciliği Etilimi Ölçeği'nin Türkçe formunun iç tutarlılı?ın? yüksek olması? beklenir; bu da ölçek maddelerinin aynı temel yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa katsayısı? kullanılarak rapor edilir.

Faktör Analizi

Orijinal CETSCALE, 17 maddeden oluşun ve genellikle tek boyutlu bir yapı sergileyen bir ölçektir. Türkçe adaptasyon çalışması?nda, ölçeğin kültürel ba?lamda da tek boyutlu yapıyı?n? koruyup korumadığı?n?n incelenmesi için Faktör Analizi uygulanmıştır.

Pilot araştırma niteli?indeki bu çalışmada, faktör yüklerinin belirlenen tek boyuta uygunluğu ve maddelerin yapıya katkı?ı de?erlendirilmiştir. Faktör analizi sonuçlar?, adaptasyonun başarı?ı ve ölçeğin yapısal uygunluğu açısından temel dayana?ı oluşturur.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi belirtilmemiştir, ancak orijinal CETSCALE 7'li Likert tipi bir derecelendirme kullanır (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Tüketiciler (Consumers)

Age Group: Yetişkin Tüketici Popülasyonu (Adult Consumer Population)

Population Details: İstanbul ili tüketicileri üzerine pilot araştırma yapılmıştır.

Test Methodology: Öz bildirim (self-report) temelli, anket yöntemiyle uygulanan psikometrik ölçek.

Anahtar Kelimeler

Etnik Köken, Tüketici Eğilimi, Pazarlama, Satın Alma Kararı, Pilot Araştırma, Öz Bildirim Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: z.cilingir@omu.edu.tr

Correspondence Address: Zuhal Çilingir (İlgili e-posta adresi, yazarın Ondokuz Mayıs Üniversitesi ile ilişkili olduğunu göstermektedir).

Faizler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2014 yılında Zuhal Çilingir tarafından Türkçe'ye Uyarlama çalışması yapılarak yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik amaçlar dışındaki kullanımı veya yeniden basımı için sorumlu yazar Zuhal Çilingir ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Çilingir, Z. (2014). Tüketici Etnik Kökenciliği Eğilimi Ölçeği (CETSCALE) İstanbul ili tüketicileri üzerine bir pilot araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 7(13), 209-232.

Shimp, T. A., & Sharma, S. (1987). Consumer ethnocentrism: Construction and validation of the CETSCALE. *Journal of Retailing*, 63(3), 280-289.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [tuketici-etnik-kokenciligi-egilimi-olcegi-toad.pdf](#)

Tüketici Etnik Kökenciliği Eğilimi Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not

be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak materyalde açkça listelenmemiştir. Tüketici Etnik Kökenciliği Etilimi Ölçeği (CETSCALE) genellikle 17 maddeden oluşur ve maddeler, yabancı ürünlerin ithalatının ulusal ekonomiye ve istihdama verdiği zarara odaklanan ifadeler içerir. Maddeler tipik olarak 7'li Likert formatında yanıtlanır (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 7=Kesinlikle Katılıyorum). Örnek maddeler şunlar içerir:

Sadece yerli ürünleri satın almalıyız, yabancı ürünleri satın almak yanlıştır.

Yabancı ürünler satın alarak yurt dışındaki işçilere iş imkanı sağlamak yanlıştır.

Yabancı ürünler satın almaktansa, yerli ürünlere daha fazla para ödemeyi tercih ederim.